Maa – ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
MTK ry

Anssi Kainulainen

Lausunto

5.2.2026

Eduskunnan talousvaliokunta
VNS9/2025vp

MTK lausunto valtioneuvoston selonteosta keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta

Selontekona annettava järjestyksessään kolmas keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma, KAISU3, keskittyy tarkastelemaan taakanjakosektorin päästökehitystä ja päästöjen vähentämistoimia, sekä tiettyjä poikkisektoraalisia teemoja.

Maa- ja metsätalouden kustannuksiin keskeisimmin vaikuttava uusi politiikkatoimi on fossiilisten polttoaineiden jakelun päästökaupan (ETS2) aloittaminen. ETS2 vaikuttaa Suomessa maa- ja metsätalouden kustannuksia nostavasti, koska Suomi on kansallisesti tehnyt päätöksen näiden sektoreiden sisällyttämisestä päästökauppaan. MTK on arvioinut, että maa- ja metsätaloudelle tästä aiheutuvat vuotuiset kustannukset ovat vähintään 60 miljoonaa euroa vuodessa. Summa voi olla merkittävästi suurempikin, riippuen päästöoikeuden hintakehityksestä.

Myös biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen nosto aiheuttaa kustannusten nousua maa- ja metsätaloudessa.

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman sivulla 110 todetaan:

”Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen nosto

Edellyttäen, että jakelun päästökaupan (ETS2) yhteydessä sovitut kompensaatiot saadaan käyttöön ja maatalouden osalta kompensaatiosta huolehditaan, jakeluvelvoite nostetaan vuodesta 2027 alkaen ensin esim. yhdellä prosenttiyksiköllä vuodessa vuoteen 2028 ja sen jälkeen lineaarisesti 15 %.n tasolle vuonna 2030. Päästövähennysvaikutus 0,08 Mt vuodessa vuonna 2030.”

MTK:n näkemyksen mukaan em. kompensaation valmistelua on kiirehdittävä, että se ehditään käsitellä eduskunnassa.

Maatalouden päästövähennyskeinoja käsitellään selonteossa lukuisissa eri yhteyksissä. Tarkemmin niitä koskevia rahoitustarpeita on käsitelty liitteessä 3. ja tavoiteltavia päästövähennyksiä taulukossa 10 sivulla 145. Maataloutta ja maankäyttösektoria koskevat toimenpiteet ovat samansuuntaisia kuin MTK:n ja SLC:n tilaamassa Maatalouden vähähiilisyystiekartassa vuodelta 2024[1]. Maataloustuottajat osallistuvat toimenpiteisiin niille osoitettujen määrärahojen puitteissa ja kun toiminnalle on olemassa teknis-taloudelliset edellytykset.

Helsingissä 5.2.2026

Anssi Kainulainen
Energia-asiantuntija

Leena Kristeri
Elinvoimajohtaja

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

[1] maatalouden_ilmastotiekartta_2024_netti